

DANSK UDDANNELSESHISTORISK ÅRSBIBLIOGRAFI 2021

VED CHRISTIAN LARSEN

BØRN OG UNGE

I almindelighed

Dael, Merete; Helmer-Petersen, Jan & Juncker, Beth (red.): *Børnekultur i Danmark 1945-2020*. Kbh. 2021. 400 s.

Seidelin, Mette & Larsen, Christian: *The Voices of Children and Adolescents in the Archives*. I: M. Moss, M. & D. Thomas (red.): *Archival Silences: Missing, Lost and, Uncreated Archives*. London; New York 2021; s. 186-207.

Sandbjerg Hansen, Christian: *Nordvestkvarterets omdømme og det territorielle stigmas historicitet*. I: *Nordiske Udkast*. 49:1 (2021), s. 18-26.

Sandbjerg Hansen, Christian: *The Making of Place and People in the Danish Metropolis. A Sociohistory of Copenhagen North West*. Abingdon 2021. 230 s.

Pædagogisk arbejde

Kalundborg, Asylbørnehaven

Gross, Jens-Jakob: *Vores oplevelser i Asylbørnehaven*. I: *Arkivernes hjul*. 2021, s. 58-65.

Socialpædagogisk arbejde

Bjerre, Cecilie: *Forhandlinger om anbragte børns fremtid: Frontlinjebureaukrati og skønsprincipper i børneforsorgen 1905-1975*. I: *Arbejderhistorie*. 2021:1, s. 2-29.

Bjerre, Cecilie: *Når staten er far og mor. Børneværnets anbringelser af børn i Danmark, 1905-1975*. Odense 2021. 344 s.

Grønæk Jensen, Stine: *Livtag med fortiden. Når børnehjemsbørn erindrer*. Aarhus 2022. 372 s.

Knage Rasmussen, Jacob: *Hvem troede de, jeg var? Når tidligere børnehjemsbørn læser deres journal – konflikter, håndteringsstrategier og potentialer*. Utrykt ph.d.-afhandling, Syddansk Universitet, 2021.

Spejderbevægelsen

Det Danske Spejderkorps

Andersen, Martin André & Krog Jensen, Sofie: *Spejderarbejdets historie. Nørre Alslev Spejderne 1975 i dag*. 3. del. I: *Årsskrift for Lokalhistorisk Forening for Nordfalster*. 2021, s. 126-37.

FDF

Agerholm, Tage & Christensen, Kjeld: Sømosegaard – et godt friluftsliv. I: Årsskrift for Brædstrupegnens Hjemstavnforening. 2021, s. 89-99. [FDF og De Grønne Spejdere]

Andersen, Per: En sommerlejr på Møllegaard i Voerså. En beretning fra 1950'erne om Aalborg-drengs herlige sommerliv. I: Vendsyssel årbog. 2021, s. 87-100.

Skov Olsen, Per: FDF Eskilstrup. Gennem 70 år. I: Aarsskrift/Lokalhistorisk Forening for Nordfalster. 2021, s. 27-36.

De Gule Spejdere

Ti gode spejderår ved Kollund. I: Historisk årbog for Bov og Holbøl sogne. 44 (2021), s. 60-71.

UDDANNELSESYSTEMET

I almindelighed

Buchardt, Mette: The political project of secularization and modern education reform in 'provincialized Europe': Historical research in religion and education beyond Secularization, R.I.P. I: IJHE. 11 (2021), s. 164-70.

Vertelyte, M. & Li, Jin Hui: Nordic State Education in between Racialization and the Possibilities of Anti-Racist Strategy: Introduction. I: Nordic Journal of Studies in Educational Policy. 7:3 (2021), s. 107-12.

Ydesen, Christian: Globalization and Localization in the Shaping of the

Danish Public Education System: Recontextualization Processes in Four Historical Educational Reforms. I: D. Tröhler & W. Zhao (red.): Globalization and Localization: A Euro-Asia Dialogue on 21st-Century Competency-Based Curriculum Reforms. Cham 2021; s. 85-109.

Pædagogisk filosofi, psykologi og teori

Øland, Trine: «Mens de vilde Stammer bliver staaende paa omtrent samme Udviklingstrin, saa venter vi dog, at vore Børn skal fortsætte deres Udvikling» – progressivismens centrale pædagogiske begreber og racismens funktionsmåde. I: Uddannelseshistorie. 2021, s. 32-56.

Forsøgs- og udviklingsarbejde

Larsen, Christian: Med læreren på studietur: Fynske lærere og lærerinders pædagogiske studierejser 1898-1932. I: Fynske Årbøger. 2021, s. 106-21.

Evaluering. Eksamen. Test

Ydesen, Christian; Egedal Andreasen, Karen: Die historischen Wurzeln einer globalen Prüfungskultur im Bildungssystem. I: Jahrbuch für Pädagogik. 2019:1 (2021), s. 213-236.

Undervisningsmidler

Berge, Kjell Lars: Using Textbooks to Constitute a Nation: On Ove Høegh-Guldberg's Textbook Reforms in 18th Century Den-

- mark-Norway. I: Merethe Roos m.fl.: Exploring Textbooks and Cultural Change in Nordic Education 1536–2020. Leiden 2021; s. 79-94.
- Fink-Jensen, Morten: Teaching and Educational Reforms in Denmark and Norway c. 1500–1750. I: Merethe Roos m.fl.: Exploring Textbooks and Cultural Change in Nordic Education 1536–2020. Leiden 2021; s. 16-28.
- Gissel, Stig Toke & Illum Hansen, Thomas: Learning Materials between Didactic Potential and Control: The Danish Teacher as Inscribed in and Mediator of the Learning Material. I: Merethe Roos m.fl.: Exploring Textbooks and Cultural Change in Nordic Education 1536–2020. Leiden 2021; s. 302-317.
- Matthiesen, Christina: The Question of Dialogue in Danish: Representations of Argumentation in Curricula and Textbooks from the Perspectives of Isocrates, Grundtvig and Kierkegaard. I: Merethe Roos m.fl.: Exploring Textbooks and Cultural Change in Nordic Education 1536–2020. Leiden 2021; s. 353-367.
- Roos, Merethe: Anticipating Reforms and Changes: Control, Representation and Participation in Textbooks in Denmark-Norway in the Late 18th Century: Balthasar Münter and Johann Andreas Cramer. I: Merethe Roos m.fl.: Exploring Textbooks and Cultural Change in Nordic Education 1536–2020. Leiden 2021; s. 66-78.
- Ryberg, Thomas: Historisk blik på uddannelses teknologi og online-undervisning. I: Kognition & pædagogik. 31:122 (2021), s. 8-18.
- Storgaard Simonsen, Niels: Anskuelsestavlerne. En pædagogisk revolution – “thi erkendelsens begyndelse må til enhver tid tage sit udgangspunkt i sanserne”. I: Fund & fortid. 2021, nr. 4, s. 4-9.
- Skolebygninger og skoleinventar**
- McLeod, Julie; Rosén Rasmussen, Lisa: Open-plan schooling and everyday utopias: Australia and Denmark in the 1970s. I: Oxford Review of Education 47:5 (2021), s. 659-680.
- Rosén Rasmussen, Lisa: Building Pedagogies. A historical study of teachers’ spatial work in new school architecture. I: Education Inquiry. 12:3 (2021), s. 225-248.
- Tønnesen, Allan: Frederik den fjerdes “rytterskoler” fylder 300 aar. I: By og land. 2021, nr. 131, s. 12-16.
- Tønnesen, Allan: Frederik IV’s rytterskoler – en beretning om bygningernes anvendelse gennem 300 år og en kommentar til skolernes og indskrifttavlernes tilstand i dag. I: Uddannelseshistorie. 2021, s. 103-121.
- Warring, Ellen: Kongens skoler – Rytterskolerne 300 år. I: Fynske Årbøger. 2021, s. 64-71 [fotos af 12 fynske rytterskoler: Korup, Tommerup, Åsum, Verninge, Hunderup, Allesø, Skalbjer, Ubberup, Pårup, Sanderrum, Fangel og Hjallese]

GRUNDSKOLEN (FOLKESKOLEN OG ANDRE BØRNESKOLER)

I almindelighed

Coninck-Smith, Ning de & Appel, Charlotte: 500 years of Danish school history: methodologies, agencies, and connecting narratives. I: *Paedagogica Historica*. 2021. 20 s.

Tiden indtil 1814

Markussen, Ingrid: Religionsundervisning som skolens alfa og omega – prinse- og prinsesseskoler gennem ca. 100 år. I: *Uddannelseshistorie*. 2021, s. 77-102.

1814-1958

Jensen, John V.: Mellem nazisme og demokrati. Skole- og undervisningsarbejdet blandt de tyske flygtninge i Danmark 1945-49. I: *Historisk Tidsskrift*. 2021, nr. 1, s. 73-115.

1958-2021

Haas, Claus: Demokrati som livsform, folkeskole og elever i 2000-tallet. I: *Dansk pædagogisk tidsskrift online*. 2021:4. 16 s.

Larsen, Christian: Trust in Numbers: Danish Primary School Governance 1963–1972. I: *Journal of Educational Administration and History*. 53 (2021), 16 s.

Li, Jin Hui & Ramsing Enemark, Nanna: Educating to belong: Policy and practice of mother-tongue instruction for migrant students in the

Danish welfare state. I: *European Educational Research Journal*. 2021.

Li, Jin Hui: Migranternes erindringer om skolens håndtering af racisme i og uden for skolen i 1980'erne. Fra 'Grønjakkerne's bytte' til skole-drillerier. I: *Uddannelseshistorie*. 2021, s. 57-76.

Li, Jin Hui: The lived class and racialization – histories of "foreign workers' children's" school experiences in Denmark. I: *Nordic Journal of Studies in Educational Policy*. 7:3 (2021), s. 190-99.

ENKELTE LOKALITETERS SKOLEHISTORIER. ENKELTE FOLKE- OG FRISKOLERS HISTORIER

Københavns Amt

Gentofte

Kampmann Hansen, Niels Ulrik: "At bygge skoler op". Rytterskolerne i Gentofte, Københavns rytterdistrikt og i Danmark. I: *Journalen*. 2021:3, s. 10-18.

Vestsjællands Amt

Nakke

Brydegaard Danielsen, Annie: Nakke Skole fra kongeskole til kommuneskole. Man følger lærere og elever på skolerne i Nakke i Rørvig Sogn gennem år med krig, pest og fred fra 1735 til 1955. u.s. 2021. 95 s.

Storstrøms Amt

Torm, Helge: Rytterskolerne i Sorø Amt fylder 300 år – med særligt

henblik på det bygningshistoriske aspekt. I: Årbog for Historisk Forening for Vestsjælland. Bd. 108 (2021), s. 22-35.

Antvorskov Rytterdistrikt

Nielsen, Ole G.: Frederik den Fjerdes kongelige skoler. I: Jul i Slagelse. 2021, s. 8-10.

Flakkebjerg Forskole

Nicolaisen, Christen: Flakkebjerg Forskole. Livet, lærdommen og lærerinderne. 2. udg. Holbæk 2021. 78 s.

Rødbyhavn

Halgren Larsen, Anne Marie: Skolelæreren fortæller om skolen i 1970'erne og 1980'erne. I: Lokalhistorisk årsskrift. 42 (2021), s. 22-25 [Willy Grønlund fortæller]

Fyns Amt

Hou Skole

Benedbæk, Anne Dorte & Clausen, Tessa: Da kunsten kom til Hou Skole. I: Øboer. 2021, s. 85-98 [1950'erne og 1960'erne]

Sønderjylland

Krebs Lange, Poul: De sønderjyske lærerkredse efter Genforeningen i 1920. I: Sønderjysk Skolemuseum – årsskrift. 2020, s. 10-14.

Mikkelsen, Lis: Læs en bog – Bevar dit sprog. I: Sønderjysk Skolemuseum – årsskrift. 2020, s. 15-18.

Nørr, Erik: Skolevæsenet i Haderslev Amt 1921. Amtsskolekonsulent

Ludvig Mortensens beretning til Undervisningsministeriet om folkeskolen i Haderslev Amt. I: Sønderjysk Skolemuseum – årsskrift. 2020, s. 22-31.

Holbøl Skole

Jørgensen, H.C.: Skolesagen på ministerens bord. I: Historisk aar-bog for Bov og Holbøl sogne. 44 (2021), s. 18-43 [lærerne Maria Magdelene Frederiksen og Laurits Johannes Vest Hansen var ikke bedste venner, og det udviklede sig til en række klagesager 1925]

Vejle Amt

Egtved

Lund, Lars Peter: Da skoler var noget ganske nyt, ogsaa i Egtved. I: Lokalhistorie fra Sydøstjylland, 2021, s. 148-54 [Frederik IV's rytterskole samt om de nye skoleforordninger i 1800-tallet]

Nordjyllands Amt

Dronninglund Rytterdistrikt

Straarup, Karen: Rytterskolerne 300 år. I: Historisk aar-bog fra Randers Amt. 115 (2021), s. 48-55.

Hjørring, Hjørring Ny 10.

Henriksen, Niels: Hjørring NY10. 20 år, 2001-2021. Jubilæumsmagasin 11/2021. Hjørring 2021. 35 s.

EFTERSKOLEN. UNGDOMSSKOLEN

Svankjær Efterskole

Ringgaard Lauridsen, Arne: Svankjær Efterskole 1977-2016. Fra storhedstid til nedlukning. Thisted 2021. 334 s.

Gymnasieskolen

Zibrandtsen, Marianne, Kirsten Cornelius & Lis Levinsen: Med kridt, kraft og kærlighed. De første 100 år med kvindelige rektorer. Kbh. 2021. 232 s.

Hasseris Gymnasium

Holmbach, Jesper m.fl. (red.): Hasseris Gymnasium. 50 års jubilæumsskrift. 1970-2020. Hasseris 2021. 59 s.

ENKELTE GYMNASIER, STUDENTER- OG HF-KURSER

Vestsjællands Amt

Slagelse Gymnasium

Riis Larsen, Børge: Slagelse Gymnasium under besættelsen. I: Jul i Slagelse. 2020, s. 32-36

Randers Amt

Randers Gymnasium

Niese-Petersen, Kurt: Randrusianersamfundet. I: Historisk aarbog fra Randers Amt. 115 (2021), s. 78-82.

SPECIALUNDERVISNING. FORSORG FOR BØRN OG UNGE MED FUNKTIONSNEDSÆTTELSER (HANDICAPS)

Bay Sørensen, Tine: Steinerskolens æstetiske univers. I: Handicaphistorisk tidsskrift. 46 (2021), s. 45-62.

Christensen, Tove & Bech, Anne: Alle kan noget – alle har værdi. I: Handicaphistorisk tidsskrift. 46 (2021), s. 31-45 [Kunstsikolen for voksne udviklingshæmmede, psykisk udviklingshæmmede]

Hamre, Bjørn: Eugenik som distinktionspraksis i den danske velfærdsstat. I: Uddannelseshistorie. 2021, s. 12-31

Lottrup Rasmussen, Leonora: Den tidlige aandsvageforsorg i Danmark. I: Handicaphistorisk tidsskrift. 45 (2021), s. 58-73.

PÆDAGOGISK UDDANNELSE

Læreruddannelse og lærere som stand

Cucco, Beatrice & Eckhardt Larsen, Jesper: Approaches to pedagogy in Finnish and Danish pre-service teacher education: historical paths and contemporary divergence. I: J. Eckhardt Larsen; B. Schulte & F.W. Thue (red.): Schoolteachers and the Nordic Model. Comparative and Historical Perspectives. London 2021/2022; s. 127-142

Eckhardt Larsen, Jesper: Nordic elementary schoolteachers: organic

intellectuals, agents of a colonising state, emancipatory groups, or all of these? I: J. Eckhardt Larsen; B. Schulte & F.W. Thue (red.): Schoolteachers and the Nordic Model. Comparative and Historical Perspectives. London 2021/2022; s. 25-50.

Fibæk Laursen, Per: Læreruddannelsens rolle i lærerprofessionens historiske tilblivelse. I: Studier i læreruddannelse og -profession online. 6:1 (2021), s. 33-50.

Larsen, Christian: Peasant amongst peasants: The role of the Scandinavian teacher as farmer in the nineteenth century. I: J.E. Larsen, B. Schulte & F.W. Thue (red.): Schoolteachers and the Nordic Model: Comparative and Historical Perspectives. London & New York 2021 (e-bog)/2022 (hardback); s. 68-79

Larsen, Lars Erik & Thue, Fredrik W.: Elitist tradition and democratic reform: Norwegian and Danish upper-secondary teacher cultures in transition, 1960–1994. I: J. Eckhardt Larsen; B. Schulte & F.W. Thue (red.): Schoolteachers and the Nordic Model. Comparative and Historical Perspectives. London 2021/2022; s. 173-89.

Striib, Andreas: Læreren og skolelivet. Postkort, breve og dokumenter. Gentofte 2021. 120 s. [billedværk om lærerlivet i den danske skole fra starten på læreruddannelsen til de første årtier i 1900-tallet]

ERHVERVSUDDANNELSE

Juul, Ida: Enhedsgymnasium eller parallelt ungdomsuddannelsessystem? En komparativ undersøgelse af den historiske udvikling af Sveriges og Danmarks erhvervsuddannelsessystem. I: Tidsskrift for arbejdsliv. 23:4 (2021), s. 61-76, 96.

UNIVERSITETSUDDANNELSE. STUDENTERFORHOLD

Aarhus Universitet

Coninck-Smith, Ning de: Constructing and Reconstructing History. University Jubilees at Aarhus University. The told and untold, 1928 – 1978. i: A.F. Guhl & G. Hürlimann (red.): Staging History. Actors, Media, and Politics of Anniversaries in European Institutions of Higher Learning from 1850 to the Present/Inszenierte Geschichte. Medialität und Politik europäischer Hochschuljubiläen von 1850 bis heute. Berlin 2021; s. 267-88.

FOLKEOPLYSENDE VIRKSOMHED. VOKSENUUNDERVISNING

Højskole

Hjermitzlev, Hans Henrik: Højskolens 175-års jubilæum – er Grundtvig stadig relevant i dag? I: Grundtvigstudier. 71:1 (2021), s. 115-21.

Rødning Højskole

Holst, Carl: Krig eller corona – nedlukninger af Rødning Højskole fra starten til i dag. I: Historisk aarbog for Rødning-egnen. 2021, s. 5-24.

Staby Højskole og

Vinterlærerseminarium

Hjermitslev, Hans Henrik: Staby Højskole og Vinterlærerseminarium – et vestjysk talentfabrik. I: Hardsyssels årbog. Rk. 2, bd. 55 (2021), s. 62-83.

BIOGRAFISKE BIDRAG OM ENKELTE LÆRERE, PÆDAGOGER OG SKOLEFOLK M.V.

Arvin, Carlo

Sønderby, Evald: Københavnerlæreren i Idom. I: Hardsyssels aarbog, Rk. 2, bd. 55 (2021), s. 84-92 [ansat på Idom Skole 1922 i et sogn præget af lige dele grundvignere og Indre Mission, der begge holdt øje med skolens daglige undervisning]

Zahle, Natalie

Freyheit, Berit: Den stille aand – Natalie Zahle. Podcast. Kbh. 2021. 36 min.

ERINDRINGER OM SKOLE OG UDDANNELSE

Fahrendorf, Martine (1913-2012)

Martine Fahrendorfs erindringer. I: Sønderjysk Skolemuseum – årsskrift. 2020, s. 33-34

Hansen, Kjerstine (f. 1897)

Hagelsø, Margit: En lille dansk stil fra 1909, skrevet af Kjerstine Hansen, født 1897. I: Sønderjysk Skolemuseum – årsskrift. 2020, s. 19-21.

Kloster, Hans

Kloster, Hans: Kvalitet for alle pengene. Slagterlærling i 1960'erne. I: Koldingbogen. 51 (2021), s. 38-55.

Philipsen, Hans Erik

Philipsen, Hans Erik: Lærling i Skanderup Brugs – en blandet landhandel. I: Koldingbogen. 51 (2021), s. 130-43.

Schilder, Axel Bernhard (f. 1904)

Schilder, Axel Bernhard: Nogle spredte minder fra min skoletid. I: Han Herred bogen. 2021, s. 85-96 [Fjerritslev Realskole 1914-19]

Vestergaard Jensen, Gert (f. 1920)

Vestergaard Jensen, Gert: Skarrild drenge født i 1920. I: Skarrild-Karstoft Museum og Lokalarkiv. 2021, s. 43-52.

GRØNLAND

Nielsen, Flemming A.J. & Kjærgaard, Thorkild: Den første grønlandske bog. I: Fund og Forskning. Bind 60 (2021), s. 73-107

ÅRSOVERSIGTER

Holm-Larsen, Signe: Samfundspres og selvbestemmelsesret – uddannelserne i folketingsåret 2020-2021. I: Uddannelseshistorie. 2021, s. 122-159.

Larsen, Christian: Dansk uddannelseshistorisk årsbibliografi 2020. I: Uddannelseshistorie. 2021, s. 160-168.